

||| månadens epiztel

Epizteln denna månad handlar om frågor kring AI-viruset, mjältbrand i Nordamerika samt förhållningssätt till salmonella. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Jens Norberg, SVA.

AI-VIRUS I FÅGLARNAS AVFÖRING ELLER SALIV?

I början av augusti uppmärksammades i massmedia att fågelinfluensavirus av typen HPAI H5N1 främst finns i övre luftvägarna hos infekterade fåglar, och inte i tarmen som många andra AI-virus. Detta har under en längre tid diskuterats i vetenskapliga kretsar och i Sverige har provtagningen ända sedan årets början omfattat övre luftvägarna.

I experimentella studier av H5N1 på bland annat gräsand har man visat att mycket större mängder virus utskiljs via saliv än via träck, men mängden är beroende av om infektionen är klinisk eller subklinisk. Man ser även skillnader mellan olika fågelarter, där exempelvis svan och vigg har visats utskilja viruset även via avföring. För övrigt vet man inte säkert vilka olika arter som utskiljer virus via avföringen och vilka som inte gör det. Studier över olika influensavirus spridning i kroppen hos olika fågelarter pågår eller planeras på olika håll i världen. Fågelträck kan alltså inte anses som smittfritt i dessa sammanhang. Man bör också beakta andra smittämnen såsom salmonella och campylobacter som kan tänkas förekomma i fågelträck och iakttä god handhygien efter direktkontakt med sådan.

MJÄLTBRAND I NORDAMERIKA

Under sommaren har flera områden i Nordamerika, främst Minnesota i USA och

FOTO: BENGT EKBERG, SVA.

Det har nyligen diskuterats om fågelinfluensavirus finns i saliv eller i avföring. I Sverige har emellertid provtagningen ända sedan årets början också omfattat fåglarnas övre luftvägar.

Saskatchewan och Manitoba i Kanada, drabbats av antraxutbrott.

I början av augusti omfattade utbrottet i

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Kanada, som tycks vara värst drabbat, över 140 besättningar med totalt över 700 döda djur. Angripna djurslag är främst nötkreatur, men även hästar, får, svin, åsnor, getter, bison och hjortar har dött i sjukdomen. Bekämpning sker genom behandling och vaccination av kontaktdjur, vaccination i drabbade områden samt bränning eller nedgrävning av kadaver.

Smittan i dessa områden finns i miljön sedan länge och sporadiska fall ses årligen. Man tror att det är senaste tidens torka och följande kraftiga regn som gjort att begravda sporer kommit upp till markytan i större utsträckning än normalt. Under pågående utbrott ökar smitttrycket i miljön vilket leder till ännu fler fall. Diskussioner om obligatoriska vaccinationskampanjer bör tillämpas framöver, pågår i drabbade områden.

SALMONELLA

Ett antal nöt- och svinbesättningar i Sverige har under året drabbats av salmonella. På grund av olika salmonellatyper, olika produktionssystem och olika misstänkta smittvägar kan till synes liknande besättningar hanteras väldigt olika. Detta är dock ingen avvikelse från tidigare strategier utan helt i linje med hur man brukar hantera salmonellabekämpning, nämligen baserat på den individuella situationen på den drabbade gården. Avlivning av djur kan exempelvis ske av olika skäl och i skiftande utsträckning, och undantag från restriktionerna kan göras i vissa fall men inte i andra. Det är viktigt att veterinärkåren hjälper djurägare att förstå att ingen besättning är den andra lik, för att förebygga onödig oro eller känsla av orättvisa i dessa sammanhang.

Sv hästforsk
176 x 129